

Een navelbreuk

Wat is een navelbreuk?

Een navelbreuk is een opening in de buikwand waardoor het buikvlies naar buiten kan puilen.

Hoe wordt een navelbreuk ook wel genoemd?

De navelbreuk zit op de plaats van de navel. Het woord breuk verwijst naar de opening in de buikwand.

Hernia umbilicalis

Het medische woord voor navelbreuk is hernia umbilicalis. Hernia is het medische woord voor een breuk, umbilicalis betekent navel.

Knoopnavel

Soms wordt de naam knoopnavel gebruikt voor een navelbreuk.

Hoe vaak een navelbreuk voor bij kinderen?

Een navelbreuk komt regelmatig voor bij kinderen. Geschat wordt dat bij één op de 3-10 kinderen sprake in het eerste levensjaar sprake is van een navelbreuk. Na de leeftijd van één is er bij één op de 10 tot 50 kinderen nog sprake van een navelbreuk.

Bij wie komt een navelbreuk voor?

Een navelbreuk bij kinderen is vanaf de geboorte aanwezig. Er bestaat ook een vorm van een navelbreuk die pas op latere leeftijd (pubers of volwassenen) ontstaat, deze vorm wordt niet in deze folder besproken.

Kinderen die te vroeg geboren zijn hebben vaak een grotere navelbreuk dan kinderen die rond de uitgerekende datum geboren zijn. Kinderen waarvan de (voor) ouders afkomstig zijn van landen rond de evenaar hebben ook een vergrote kans om een navelbreuk te krijgen.

Kinderen met een onderliggend syndroom (zoals Down syndroom, Marfan syndroom, Beckwith Wiedeman, congenitale hypothyreoïdie) hebben ook een verhoogde kans op het krijgen van een navelbreuk.

Zowel jongens als meisjes kunnen een navelbreuk krijgen.

Wat is de oorzaak van het ontstaan van een navelbreuk?

Normaal voor de geboorte

Alle kinderen hebben voor de geboorte een opening in de buikwand ter hoogte van de navel. De navelstreng eindigt hier namelijk in de huid van de buik van de baby. De bloedvaten in de navelstreng moeten door de buikwand heen, naar de bloedvaten van het kind toe. Het is dus normaal dat er een opening in de buikwand zit voor de geboorte.

Sluiten

Bij de meeste kinderen sluit de opening in de buikwand na de geboorte vanzelf. Bij een deel van de kinderen sluit deze opening niet of pas later (voor het 3^e levensjaar), waardoor kinderen een zichtbare navelbreuk hebben. De opening in de buikwand kan nog tot de leeftijd van 7 jaar spontaan gaan sluiten.

Opening in de buikwand

Door de opening in de buikwand (de breukpoort genoemd) kan het buikvlies naar buiten toe komen. Soms komt er ook een deel van het vetschort (omentum) naar buiten toe en heel zelden

de darmen zelf. Het buikvlies en/of het vet en de darmen worden samen de breukinhoud genoemd.

Beknelling

De kans dat de darmen voor de navelbreuk naar buiten komen en daarna niet meer terug in de buik kunnen komen en afgekneld raken is bij een navelbreuk heel erg klein (geschat tussen de 0,07 en 0,3%).

Welke klachten heeft een kind als gevolg van het hebben van een navelbreuk?

Geen klachten

De meeste kinderen hebben helemaal geen klachten als gevolg van het hebben van een navelbreuk.

Zwelling ter plaatse van de navel

De navelbreuk is zichtbaar als een zwelling ter plaatse van de navel. De grootte van de zwelling kan variëren van één tot meer dan 5 centimeter. De zwelling voelt zacht aan en kan met een vinger een stukje naar binnen gedrukt worden.

Toename bij huilen en lachen

Huilen, lachen of persen kan zorgen voor toename van de druk in de buik waardoor de zwelling groter wordt. Wanneer kinderen niet meer huilen, lachen of persen, wordt de zwelling weer kleiner.

Beknelling

Beknelling zorgt voor hevige buikpijnklachten, vaak in combinatie met misselijkheid en spugen. Vaak ziet de navelbreuk er rood verkleurd en gespannen uit en lukt het niet om de navelbreuk terug te duwen. Verdenking op beknelling is een reden om snel contact met een arts te zoeken die kan beoordelen of er sprake is van een beknelling.

Hoe wordt de diagnose navelbreuk gesteld?

Verhaal en onderzoek

Op grond van het verhaal van een de aanwezigheid van een zwelling ter plaatse van de navel die zacht aan voelt en toeneemt in grootte bij huilen, lachen of persen kan de diagnose navelbreuk worden gesteld. Er is geen ander onderzoek nodig om deze diagnose te stellen.

ECHO

Wanneer er twijfels bestaan of er sprake is van een navelbreuk of een andere aandoening, dan kan met behulp van ECHO-onderzoek de diagnose navelbreuk definitief gesteld worden. Het is zelden nodig om een ECHO te maken.

Hoe wordt een navelbreuk behandeld?

Geen behandeling

Meestal verdwijnt de navelbreuk vanzelf tussen de leeftijd van één en zeven jaar.

Niet afplakken met pleisters

Het afplakken van de navelbreuk met pleisters helpt niet en moet daarom niet gedaan worden. Afplakken geeft een vergrote kans op irritatie en ontsteken van de huid en heeft dus wel nadelen.

Operatie

Zelden is een operatie nodig om de navelbreuk te herstellen. Dit kan overwogen worden wanneer de opening in de buikwand groter is dan 2,5 cm of wanneer na de leeftijd van 4-5 jaar nog een duidelijke navelbreuk aanwezig is. Met behulp van een operatie kan de opening in de buikwand dicht gehecht worden, waardoor de navelbreuk niet meer zichtbaar is. Deze operatie wordt uitgevoerd door een kinderchirurg. Met deze operatie wordt het liefst gewacht tot de leeftijd van vijf tot zeven jaar, omdat het tot die tijd nog steeds mogelijk is dat de navelbreuk spontaan kleiner wordt of verdwijnt. De operatie heeft een klein risico op het ontstaan van een infectie of een bloeding aan de navel.

Na een operatie bestaat er een kleine kans dat de navelbreuk opnieuw terugkomt (tussen de 0,5 en 2% kans). Deze kans is bij kleuters groter dan bij lagere of middelbare schoolkinderen.

Contact met andere ouders

Door het plaatsen van een oproep op het forum van deze site kunt u proberen in contact te komen met andere kinderen en hun ouders die een navelbreuk hebben (gehad).

Wat betekent het hebben van een navelbreuk voor de toekomst?

Verdwijnen

Met het ouder worden, verdwijnt het merendeel van de navelbreuken vanzelf voor de leeftijd van drie jaar. Tot de leeftijd van zeven jaar kan de navelbreuk nog spontaan verdwijnen. Na de leeftijd van zeven jaar blijft de navelbreuk aanwezig en zal deze niet meer vanzelf verdwijnen.

Normaal leven

Kinderen met een navelbreuk kunnen een normaal leven lijden.

Levensverwachting

Het hebben van een navelbreuk heeft vrijwel nooit invloed op de levensverwachting.

Kinderen krijgen

Volwassenen die een navelbreuk hebben, kunnen kinderen krijgen. Tijdens de zwangerschap bestaat een kans op toename van de navelbreuk. Het is niet bekend of kinderen van een ouder met een navelbreuk zelf een vergrote kans hebben op het krijgen van een navelbreuk.

Hebben broertjes en zusjes een vergrote kans om een navelbreuk te krijgen?

Het is niet duidelijk of erfelijke factoren een rol spelen bij de kans op het ontwikkelen van een navelbreuk. In het algemeen hebben broertjes en zusjes geen duidelijk verhoogde kans op het krijgen van een navelbreuk.

Referenties

1. Management of asymptomatic pediatric umbilical hernias: a systematic review. Zens T, Nichol PF, Cartmill R, Kohler JE. J Pediatr Surg. 2017;52:1723-1731
2. Age-dependent outcomes in asymptomatic umbilical hernia repair. Zens TJ, Rogers A, Cartmill R, Ostlie D, Muldowney BL, Nichol P, Kohler JE. Pediatr Surg Int. 2019;35:463-468
3. Association between Age and Umbilical Hernia Repair Outcomes in Children: A Multistate Population-Based Cohort Study. Halleran DR, Minneci PC, Cooper JN. J Pediatr. 2020;217:125-130.e4.

Laatst bijgewerkt: 18 april 2021

Auteur: JH Schieving